

Vedtak i sak 2020/7 B

Klager: Foreningen for el-overfølsomme
Fagerliveien 13
0587 Oslo
post@felo.no

Innklaget: Aidon
Hagaløkkveien 13
1384 Asker
info@aidon.com

Saken gjelder

Krav om utlevering av kopi av målekurver for kabelbundne støyspenninger som ligger til grunn for CE-godkjenning av strømmålere.

Saksgang

Klagenemnda for miljøinformasjon fattet 12. april 2021 følgende vedtak i sak 2020/7:

"Aidon plikter innen 30 dager å gi Felo informasjon om måleresultat av ledningsbunden spenningsstøy som ligger til grunn for CE-godkjenning fra deres strømmålere."

Aidon oversendte informasjon til Foreningen for el-overfølsomme (Felo) i e-post av 11. mai 2021.

Felo svarte i e-post samme dag at den oversendte informasjonen fra Aidon ikke er i overensstemmelse med vedtaket i Klagenemnda.

I e-post av 21. juli 2021 sendte Felo en ny klage til Klagenemnda for miljøinformasjon.

Aidon har inngitt tilsvaret i e-post av 27. september 2021.

Felo har gitt kommentarer til tilsvaret i e-post av 4. oktober 2021.

Klagers anførsler

Felo viser til at det er *målekurvene* for kabelbundne støyspenninger som ligger til grunn for CE godkjenningen de etterspør. Felo anfører at dette er informasjon som alle produsenter av teknisk utstyr er pålagt å ha tilgjengelig. Målekurvene er standardisert informasjon som viser i detalj, graden av støyspenninger (hvordan støyspenningene opptrer) i frekvensområdet 150 KHz - 30 MHz. Dette er svært viktig informasjon for Felo. De trenger den i form av selve målekurven, og det er ikke tilstrekkelig med de begrensede tallverdier som Aidon har gitt. Felo viser til at de trenger å få denne informasjonen for alle de aktuelle modellene av AMS strømmålere som Aidon bruker i Norge. Det er tilstrekkelig med en kopi av selve målekurven, og de trenger ikke noe annen informasjon fra målerapportene enn dette.

Felo har også gitt kommentarer til virksomhetens tilsvar. Felo påpeker der at Aidon sitt tilsvar er en redegjørelse for at de ikke overskrider de grenseverdier som myndighetene har satt for kabelbundne støyspenninger, men det er ikke det denne saken handler om. Felo har et informasjonsbehov som går utover en bekreftelse på at grenseverdiene er overholdt. Felo fremhever at installering av strømmåleren er lovpålagt og ikke kan velges bort.

Felo viser til at mennesker som er el-overfølsomme opplever å bli syke av ting som andre ikke blir syke av, og at Felo derfor trenger informasjon om forhold som har stor betydning for deres daglige liv, og for å kunne beskytte seg og leve normalt.

Innklagedes anførsler

Aidon viser til at de har oversendt informasjon til Felo i e-post av 11. mai 2021, og mener de med det har lagt fram informasjon i henhold til nemdas vedtak. Det anføres at informasjon som etterspørres fremgår av tabellen «Test results» i det vedlagte dokumentet. Det opplyses videre at for å vurdere helsefaren må måleresultatene sammenliknes med grenseverdiene i standarden for dette, CISPR 22. Aidon har lagt ved en tabell som viser dette. Det er også lagt ved en konverteringstabell som viser det absolutte størrelsesforholdet mellom grenseverdier og testresultatene, da disse i utgangspunktet vises som en logaritmisk skala.

Aidon peker på at dersom dette sammenstilles med den informasjon som allerede har oversendt, fremgår det at den ledningsbundne spenningsstøyen generert av Aidon målere i et maksimum (peak) er ca. 10% eller mindre målt opp mot grenseverdiene i standarden.

Aidon mener at de med dette har gitt all relevant dokumentasjon og etterspurte forklaringer i forhold til helsefaren ved produktet.

Nemndas vurdering

Det følger av produktkontrollloven § 10 sjette ledd at avslag på krav om miljøinformasjon kan påklages til Klagenemnda for miljøinformasjon. Når Klagenemnda har fattet vedtak i saken, er oppfyllelse av vedtaket et forhold mellom partene, jf. forskrift om Klagenemnda for miljøinformasjon § 10.

I sak 2020/7 mellom de samme partene gjaldt informasjonskravet "*oversendelse av målerapporten fra CE-godkjenningen*". I vedtaket ble Aidon pålagt å gi Felo "*informasjon om måleresultat av ledningsbunden spenningsstøy som ligger til grunn for CE-godkjenning fra deres strømmålere.*"

Aidon har i etterkant av vedtaket oversendt Felo en del informasjon.

Felo har på sin side fremsatt krav om "utlevering av kopi av målekurver for kabelbundne støyspenninger som ligger til grunn for CE-godkjenning av strømmålere". Nemnda anser dette informasjonskravet som mer konkret og detaljert formulert enn kravet var i sak 2020/7. Nemnda har derfor kommet til at det er naturlig å anse dette som et nytt informasjonskrav og dermed en ny sak som nemnda må ta stilling til.

Miljøinformasjon om produkter

Saken gjelder krav om miljøinformasjon om egenskaper til bestemte produkter, og informasjonskravet vurderes derfor etter produktkontrollen.

Klagefrist

Det følger av produktkontrollen § 10 sjette ledd jf. miljøinformasjonsloven § 19 andre ledd at klagefristen er tre uker fra underretning om avslag på krav om miljøinformasjon er kommet frem til den som krever innsyn. Dersom svar ikke er kommet fram innen to måneder etter at kravet om informasjon ble mottatt hos virksomheten, anses dette som avslag som kan påklages.

Felo har henvendt seg til Aidon 11. mai 2021 med krav om å få tilsendt målekurvene for kabelbundne støyspenninger. Da de ikke fikk svar, regnes avslag som gitt 11. juli 2021. Klage ble sendt 21. juli 2021, og er dermed rettidig.

Hvilken informasjon kan kreves etter produktkontrollen § 10 første ledd?

Av produktkontrollen § 10 første ledd bokstav a til e fremgår at enhver har rett til å få informasjon om:

- a. produktet inneholder komponenter eller har egenskaper som kan medføre virkning som nevnt i § 1 (dvs. helseskade eller miljøforstyrrelse)
- b. hvilke komponenter eller egenskaper dette er,
- c. hvordan produktet må håndteres for å unngå virkning som nevnt i § 1,
- d. vesentlige helseskader eller miljøforstyrrelser som produksjonen og distribusjonen av produktet forårsaker, og
- e. hvem som er produsent eller importør av produktet

Nemnda legger til grunn de samme vurderingene som i sak 2020/7, og mener Felo rett til å få besvart spørsmål om ledningsbunden spenningsstøy fra strømmålerne, jf. § 10 første ledd bokstav a, b og c.

Spørsmålet er hvor detaljert Aidon må svare. I Klagenemndas vedtak i sak 2020/7 av 12. april 2021 ble det uttalt følgende om hvor detaljert virksomheten må svare og hvordan informasjonskravet skulle utleveres:

"Nemnda har etter en konkret vurdering av disse hensynene kommet til at produktkontrollen § 10 gir rett til å få besvart spørsmål om ledningsbunden spenningsstøy fra strømmålerne. Et annet spørsmål er hvor detaljert virksomheten må svare og i hvilken form slik informasjon må gis. Produktkontrollen § 10 gir i utgangspunktet ikke rett til å få tilgang til spesielle dokumenter, det er det spesifiserte informasjonsinnholdet en har krav på. Dette kommer til uttrykk i produktkontrollens ordlyd om at det man har krav på informasjon om er "om" produktet inneholder de nevnte komponenter eller har de nevnte egenskaper, og evt. "hvilke" komponenter eller egenskaper dette er. Det følger av produktkontrollen § 10 sjette ledd jf. miljøinformasjonsloven § 18, at den som får krav om

miljøinformasjon kan utlevere informasjonen i den formen som vedkommende anser "hensiktsmessig". Informasjonen som gis skal likevel være "dekkende og forståelig i forhold til det informasjonsbehovet kravet gir uttrykk for." Dette gjelder både med hensyn til formen opplysningene gis i, og utvalg og innhold i de opplysningene som gis. Hovedregelen er at det er opp til virksomheten å bestemme i hvilken form informasjonen skal gis. I noen tilfeller er imidlertid virksomheten pålagt å gi ut bestemte dokumenter. Se f.eks. sak 2018/12 B med referanse til andre saker. Nemnda kom i disse sakene til at informasjonskravet ikke kunne besvares dekkende på andre måter enn ved utlevering av de konkrete dokumentene som ble etterspurt. Nemnda mener det ikke er grunnlag for en slik slutning i dette tilfellet, og mener dermed at virksomheten kan besvare kravet på andre måter enn ved å utlevere de konkrete målerapportene, så lenge informasjonen blir dekkende i forhold til det informasjonsbehovet kravet gir uttrykk for."

I foreliggende sak er det bedt om kopi av målekurver for kabelbundne støyspenninger som ligger til grunn for CE-godkjenning av strømmålere. Felo anfører at det er viktig for dem å få selve målekurven fordi den viser hvordan støyspenningene opptrer i frekvensområdet 150 KHz - 30 MHz. Slik nemnda forstår det er bakgrunnen for det en mistanke om at helseplager hos enkelte kan være relatert til hvordan støyspenningene opptrer i frekvensområdet.

Aidon har oversendt Felo informasjon om testresultater som viser ledningsbunden spenningsstøy målt opp mot grenseverdiene i standarden. Nemnda vil bemerke at retten til miljøinformasjon og retten til informasjon om produkter strekker seg lenger enn å vise til at myndighetenes krav eller tillatelser overholdes.

Nemnda er kommet til at den informasjon som er gitt ikke er tilstrekkelig dekkende i forhold til det informasjonskravet som er fremsatt. I dette tilfelle finner videre nemnda at en også må etterkomme kravet om å få utlevert kopi av selve målekurvene for strømmålerne for at informasjonskravet skal kunne besvares på en forståelig og dekkende måte. Nemnda legger vekt på at produktkontrolloven skal gjøre det mulig for den enkelte å få informasjon om helsevirkninger av produkter, og det skal tas i betraktning at sårbare grupper kan ha større behov enn andre. Nemnda legger også vekt på at dette er informasjon som virksomheten allerede besitter.

Gjelder informasjonskravet forretningssensitiv informasjon som kan unntas fra informasjonsplikten?

Dersom et krav om miljøinformasjon gjelder opplysninger som anses som forretningshemmeligheter, har virksomheten ikke plikt til å utgi informasjonen, jf. produktkontrolloven § 10 femte ledd bokstav b). Det fremgår her at krav om informasjon kan avslås *"dersom informasjonen som etterspørres angår tekniske innretninger og framgangsmåter, samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningene angår."* Bestemmelsen tilsvarende og skal forstås på samme måte som unntakene for virksomhet i miljøinformasjonsloven § 17 første ledd bokstav b og c, jf. Ot.prp. nr. 116 (2001-2002) s. 179. Unntaket tilsvarende bestemmelsen i forvaltningsloven § 13 og må tolkes på tilsvarende måte.

Målekurvene må anses som informasjon om tekniske innretninger. For at unntaket i § 10 femte ledd bokstav b skal komme til anvendelse må imidlertid informasjonen også være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde.

Klagenemnda har i tidligere praksis lagt til grunn at en påstand om å avslå et krav med denne begrunnelsen må være grunnlagt, og at behovet må være godtgjort av den som krevet

hemmelighold. Se bl.a. nemndas vedtak i sak 2017/4. Dette følger også av rettspraksis (Rt. 2010 s. 385).

Aidon har ikke påberopt seg at informasjonen som etterspørres er konkurransesensitiv informasjon. Nemnda er for øvrig kjent med at en annen virksomhet (Kamstrup AS) har utlevert målekurver for sine produkt i etterkant av nemndas vedtak i sak 2020/9. I sak 2020/7 av 12. april 2021 uttalte nemnda at: *"Nemnda kan heller ikke se at det kan være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde informasjonen som etterspørres. Klager ønsker å få tilsendt målerapportene for å få kunnskap om graden av ledningsbunden spenningsstøy som ligger til grunn for CE-godkjenning. Nemnda mener selve måleresultatene ikke er opplysninger om tekniske innretninger og fremgangsmåter, som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde."*

Nemnda er kommet til samme resultat for så vidt gjelder informasjon om målekurvene.

Vedtak

Med hjemmel i lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser (miljøinformasjonsloven) § 19 fattes følgende vedtak:

Klagen tas til følge.

Aidon plikter innen 30 dager å gi Felo kopi av målekurvene for kabelbundne støyspenninger som ligger til grunn for CE-godkjenningen for de aktuelle modellene av AMS strømmålere som Aidon bruker i Norge.

Vedtaket er avsagt etter møte i Klagenemnda 8. desember 2021 og senere utveksling av tekst til vedtak på e-post. Vedtaket er datert den dagen alle medlemmene har gitt sitt samtykke til teksten.

Vedtaket er endelig og partene har ikke klagerett.

Tvist om plikter og rettigheter etter mil. kapittel 4 kan bringes inn for domstolene ved søksmål.

Partene i søksmålet vil være den som har fremsatt det omtvistede kravet og den virksomheten kravet retter seg mot, jf. forskrift 14. desember 2003 nr. 1572 om Klagenemnda for miljøinformasjon § 10.

15.12.2021

Arne Oftedal

leder

Sigrid Andersen Cabot

nestleder

Elin Vestrum

Ina Lindahl Nyrud

Maren Esmark

Andreas Pihlstrøm

Yngve Holth

Trude H. Nordli